

Geloof om te delen en te groeien

Voorganger ds Regien Smit

Inleiding - groei is niet onproblematisch

Een levend geloof is niet gebaseerd op het gedenken uit een boek. Een levend geloof is gebaseerd op eigen ervaringen, waarmee de oude teksten een eigen betekenis krijgen. Daarmee komt het geloof in beweging, en is er groei. Groei als teken van leven, van beweging.

Het woord groei is in deze tijd nogal beladen. Dat heeft alles te maken met het besef dat nogal wat groei ten koste gaat van de ander. Denk maar aan de westerse groei-economie. Maar ook het groeiadagium in de kerkelijke gemeente is daar lang niet altijd vrij van. We moeten groeien, ook al betekent dit mensen weggapen uit andere kerken! Dat wordt niet letterlijk gezegd, maar het gebeurt wel.

Toch is groei in de Bijbelse context vooral een positief begrip, verbonden met vruchtbaarheid en zegen, verbonden met het leven. De Bijbelse geschiedenis van het volk Israel is er ook een van groei. Uit dat ene ouderpaar Abraham en Sara komt een grote familie voort, die door de eeuwen heen zal uitgroeien tot een volk in een beloofd land. Maar: die groei en zegen was niet onvoorwaardelijk. Los van God niet verkrijgbaar. In de verbondsrelatie tussen de God van Israel en zijn volk kwam dat naar voren in de verplichting om de groei met God te delen. 'Alle eerstelingen komen mij toe', zei God. 'Of het nu om kinderen gaat, of de oogst. Van alles wat de schepping voortbrengt in wat jullie bezitten, hoor je met Mij te delen.'

Delen als tegengif tegen groei ten koste van de ander

Een stukje aan God afstaan van wat je persoonlijk bezit, maakt het leven uiteindelijk duurzaam vruchtbaar voor iedereen. Dat was delen, als tegengif tegen egoïstische groei ten koste van de ander. En daar was geloof voor nodig. Een levend geloof, dat direct voortkwam uit de ervaring, dat afstaan aan God van je eigen bezit het leven verrijkt in plaats van dat je armer wordt.

Later, toen de stam Levi model kwam te staan voor het afstaan aan God van het eerste kind, betekende het, dat alle andere stammen in het onderhoud van deze familie moesten voorzien. De Levieten kregen geen eigen stuk land. En zo ontstond er een onderlinge afhankelijkheid, die moest tegengaan, dat alle stammen voor zich zouden gaan leven, op hun eigen stukje grond. Zo werd voorkomen dat de groei van de een de ander zou verstikken en verdrijven. Het gezamenlijke heiligdom, de woonplaats van de priesters en Levieten, de feesten van de oogst, het aanbieden van de vleesoffers en andere offers in natura, ze waren om de relatie met God gestalte te geven, en daarvan konden de priesters en Levieten leven. En zij zorgden voor de rituele kant van het leven met God, waardoor het volk vrede, verzoening en vreugde ontving. Zo kon het volk van God samen leven

en groeien in geloof, zonder ten koste van elkaar te leven. Zo ontstonden de gezamenlijke pelgrimstochten naar Jeruzalem. De diepe geleefde ervaringen kunnen wij teruglezen in de Schrift.

Bij ontstaan van de Nieuw Testamentische gemeente ontstonden er opnieuw structuren, waarin het mogelijk was om te groeien als gemeente zonder dat dit ten koste ging van mensen. Deze groei had niet meer te maken met lichamelijke vruchtbaarheid. Maar met de groei van het Woord, zoals Handelingen 2 zo mooi zegt. Door de verspreiding van het Woord kwamen mensen tot geloof. Maar daarmee waren ze vaak wel gedwongen om hun oude levensstructuren te verlaten. De geloofsgemeente was de nieuwe plek om te kunnen leven. Daar werd het delen van wat je bezit opnieuw uitgevonden. Deze eerste gemeenten groeiden getalsmatig. Het ging niet om noodzakelijke groei om een gebouw te kunnen onderhouden. De groei ontstond, doordat mensen een levensverandering ondergingen, waardoor anderen tot geloof kwamen. Die groei kwam door een levend geloof, vaak tegen letterlijke verdrukking in.

Niet alleen getalsmatige groei, ook geestelijke groei

De gemeente in Kolosse, een stad in het westen van Klein-Azië, werd niet geplaagd door vervolging. Maar moest wel stand houden tegen de opkomst van gedachtegoed, dat de kern van het evangelie zou schaden. De neiging om allerlei wetten en regels belangrijker te maken dan de genade. Kennelijk is dat een onkruid, dat heel hardnekkig is, want er heeft de hele kerkgeschiedenis door zijn verwoestende werk gedaan. De schrijver van de brief -Paulus of een van zijn leerlingen-, geeft daar een belangrijk advies voor, wat ook voor ons vandaag heel belangrijk is: houd je geloof levend en gezond, door het niet voor jezelf te houden maar met elkaar te delen. Onderwijs elkaar! Train jezelf en de ander in het leven dat hoort bij de genade van Christus, namelijk: medelevend, verdraagzaam, vergevingsgezind, en bovenal liefdevol. Zo zal het Woord van Christus rijker en rijker in ons wonen. Dat is niet zozeer getalsmatige als wel geestelijke groei!

Delen wordt vermenigvuldigen

Als je wat je geleerd hebt en hebt meegemaakt in je geloof, en je omgang met het Woord met anderen deelt, wordt het niet minder, in tegendeel, het wordt meer. Want door jouw ervaringen te delen, geven anderen hun eigen ervaringen terug. En zo wordt delen vermenigvuldigen. Door elkaar te onderwijzen worden we ook teruggesloten en gecorrigeerd. Dit voorkomt scheefgroei in ons eigen geloofsleven. Ik hoop, dat we allemaal de bescheidenheid hebben om te beseffen, dat we het nodig hebben. Dat we moeten blijven leren van elkaar, om ons geloof levend te houden. Het is heel belangrijk dat we goed begrijpen dat hier niet staat: jullie moeten allemaal onderwezen worden door één leider, één expert. Nee, voor het onderwijs tot een levend geloof zijn we allemaal verantwoordelijk. Natuurlijk, de een heeft meer kennis dan de ander. Maar iedereen hier in Silo heeft de gemeente iets te bieden. Hou het niet voor jezelf. Ga na hoe je de gemeente kunt verrijken met jouw ervaring, met jouw geloof. En wek je eigen leergierigheid op naar wat anderen jou kunnen leren. Ook al is diegene misschien niet zo welbespraakt. Of je er iets aan hebt, hangt vooral van je eigen houding af. Er zijn in Silo genoeg gelegenheden om dat te doen. Een ervan is heel gemakkelijk: de open ruimte in de dienst, die meestal expliciet gegeven wordt. Die is hiervoor bedoeld. Zodat het Woord van Christus steeds rijker in ons zal wonen. En wie zal het zeggen, mogelijk dat dit ook getalsmatige groei in Silo tot gevolg heeft. Niet omdat het moet. Niet omdat het nodig is om ons gebouw te kunnen betalen, maar omdat het Woord van Christus groeit, waardoor mensen tot geloof komen en hun levens veranderen.

Een levend geloof: geloof om te delen en te groeien